

Kliimaministri käskkirja 06.09.2023 nr 374 muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Eelnõukohase käskkirjaga muudetakse toetuse andmise tingimusi kliimaministri käskkirjas 06.09.2023 nr 374 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine ning 2024–2029 tegevuskava ja eelarve kinnitamine maavarade kaevandamise ja töötlemise pärandmõjude likvideerimiseks”.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kliimaministeeriumi ehitusmaavarade valdkonna juht Harry Kuivkaev (626 2964, harry.kuivkaev@kliimaministeerium.ee), nõunik Reeli Sildnik (626 0758, reeli.sildnik@kliimaministeerium.ee) ning finantsosakonna struktuuritoetuste nõunik Eerika Purgel (e-post eerika.purgel@kliimaministeerium.ee, tel 626 0709). Käskkirja eelnõu juriidilise ekspertiisi teostas Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Rene Lauk (e-post rene.lauk@kliimaministeerium.ee, tel 626 2948).

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kahest punktist, millega muudetakse toetuse andmise tingimusi kliimaministri käskkirjas 06.09.2023 nr 374.

Toetus kajastatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide meetme nimekirjas meetmes „Ringmajanduse korraldamine”, number 21.2.4.1, sekkumine „Ringmajanduspõhiste tootmis- ja tarbimismudelite kasutuselevõtu, sh tööstussümbioosi ja toorme hankimisega seotud kahjude vähendamise toetamine ning vastavate erialaekspertide koolitus”. Sekkumise number on 21.2.4.11.

Projekti juhtrühmast, mis koordineerib projekti rakendamist, hindab projekti rakendamise edukust ning kinnitab projekti detailse tegevuskava, hankeplaanid, aastaeelarve ja edenemise aruanded, eemaldatakse Maa-amet esindaja. Maa-ameti baasil loodi Maa- ja Ruumiameti. See koondab riigi erinevate asutuste pakutavad rakenduslikud maa ja ruumiga seotud teenused ja kompetentsid ning uued, strateegilise ruumiloome ülesanded. Uus riigiasutus alustas tegevust 1. jaanuaril 2025 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalas. Seni Maa-ameti geoloogia osakonnaga seotud olnud teenused, nagu maavarade registri pidamine ja maapõue kaitse, liikusid Eesti Geoloogiateenistuse (EGT) koosseisu. Alates 2023. aasta 1. juulist tegutseb EGT kliimaministeeriumi haldusalas.

Kliimaministeeriumis on maavarade osakond, kelle põhiülesanne on maapõue kaitse ja kasutamise, maapõueressursside uurimise, kasutuselevõtu ning geoloogilise kaardistamisega seotud poliitika kujundamine ja elluviimise korraldamine ning riikliku geoloogilise kompetentsi tagamine. Sellest tulenevalt liigse asjaajamise ja bürokraatia vältimiseks ei kaasata EGT kliimaministri käskkirja 06.09.2023 nr 374 alusel ellu viidava projekti juhtrühma. Vajaduse tekkimisel saavad kõik asjakohased asutused kaasatud vastavalt nende funktsioonidele.

Käskkirja muudatus jõustub tagasiulatuvalt alates 01.01.2025, millisel kuupäeval Maa-amet reorganiseeriti.

3. Käskkirja eelnõu vastavus ELi õigusele

Käskkirja eelnõu aluseks on perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus ja selle alusel antud õigusaktid, mis omakorda on kooskõlas vastava ELi õigusega.

Käskkirja eelnõu on muuhulgas kooskõlas järgmiste ELi määrustega:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ühissätete määrus);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1058, 24. juuni 2021, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi. Euroopa Liidu määrused on Eestile otsekohalduvad, mistõttu eelnõus nimetatud ülesannete täitjal tuleb juhinduda neist otse, arvestades eelnõus ja selle alusel antavates Vabariigi Valitsuse määrustes sätestatud. Eelnõus on ühissätete määruse sättele viidatud, kui ülesande sisu on ühissätete määrusega reguleeritud, mis teeb hõlpsamaks asjakohase regulatsiooni leidmise.

4. Käskkirja mõju

Käskkirjaga reguleeritava meetme tulemused aitavad projekti eesmärgid saavutada, kaasates projekti juhtrühma asjakohased osapooled ning välditakse liigset bürokraatiat.

Käskkirja muudatustega seoses hindame, et meetme eelarve vahenditega saavutatakse käskkirjas toodud mõõdikutele seatud sihttasemed. Toetus on ühekordne tõuge ringmajanduse edendamiseks ning toimub maapõueseaduse § 93 lõikest 5 tulenevate kohustuste täitmine. Käskkirja alusel antav toetus toetab valitsussektori eelarvepositsiooni.

5. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu Rahandusministeeriumi, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Riigikantselei, Euroopa Komisjoni ja perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika rakendamise seirekomisjoni liikmetega ning Maa- ja Ruumiameti ja Riigi Tugiteenuste Keskusega.